

הת (ירושלים) 71129-12-24 - בני ח.מ להובלות וחומרי בנין בע"מ נ' מדינת ישראל

ה"ת (ירושלים) 71129-12-24 - בני ח.מ להובלות וחומרי בנין בע"מ ואח' נ' מדינת ישראל שלום ירושלים
ה"ת (ירושלים) 71129-12-24

1. בני ח.מ להובלות וחומרי בנין בע"מ

2. משארה מוחמד

על ידי ב"כ עו"ד מחמד עליאן.

נ ג ד

מדינת ישראל

על ידי ב"כ עו"ד מתן אלימלך.

בית משפט השלום בשבתו כבית משפט לעניינים מקומיים בירושלים

[03.01.2025]

כבוד השופט, סגן הנשיא אמיר דהאן

החלטה

זוהי בקשת המבקשים להורות על השבת תפוס - משאית אשר נתפסה בחשד לכך ששפכה פסולת בניין באתר שפיכה שאינו מורשה.

סדר הדין

1. בית המשפט קיים דיון בעל פה ונהג את סדר הדין הפלילי המשמש בדיון בבקשות לצווים זמניים טרם הגשת כתב אישום והוא סדר הדין שמצא לנכון להחיל לעניין זה.

2. בגדרו של סדר הדין על בית המשפט לברר :

א. האם קיימות ראיות המגבשות יסוד סביר לחשש כי נעברה עבירה באמצעות החפץ התפוס.

ב. האם הופרה זכות הקניין על פי חוק, כלומר האם קיים חוק מסמיך המתיר את התפיסה ואם התקיימו דרישות חוק זה בנסיבות המקרה.

ג. האם הופרה זכות הקניין לתכלית ראויה ובשפת סדר הדין הפלילי - מהי עילת התפיסה והאם עילה זו מוכרת בדיון.

ד. האם עומד המשך התפיסה בדרישות המידתיות ובשפת סדר הדין הפלילי - האם המשך החזקת התפוס מחויב

המציאות או שניתן לשחרר את התפוס בתנאים שפגיעתם בקניין המבקש פחותה

3. תשתית ראייתית : הואיל והמשאית נתפסה ריקה וחונה כשעתיים לאחר ביצוע העבירה הרי נדרשה הקפדה יתרה בזהויה המשאית עם העבירה.

4. בית המשפט בחן את התשתית הראייתית הכוללת זכ"ד רציפים מאת הפקחים ומצא כי מכלול הראיות מקים יסוד

סביר לחשש המקים בתורו סיכוי סביר לזיהוי המשאית כמי שבוצעה עבירה (סעיף 7(ד) לחוק הניקיון) באמצעותה

מעל לספק סביר.

5. לשאלות הסניגור הוצגו הראיות ובהן דו"ח על חקירת הנהג, תמונות השקים שנזרקו, והן קושרות בבירור את המשאית לעבירה האמורה בדוח התפיסה והיא שפרכת פסולת בניין .
6. עילות התפיסה הינן עילות מוכרות בדין והן מניעת עבירות נוספות, והבטחת החילוט האמור להתבקש בתום הליך עיקרי.
7. מידתיות הפגיעה בזכות הקניין : לעניין חלופה, בית המשפט לא שוכנע כי הכרח להגשים את מטרת התפיסה באמצעות המשך תפיסתה של המשאית וכי ניתן להסתפק בחלופה שפגיעתה בזכות הקניין - פחותה.
8. תפיסה ללא חלופה מתחייבת רק במקרים בהם התברר כי מדובר בעבריינים חוזרים. במקרים שכאלה מעדיף בית המשפט את האינטרס הציבורי של הגנה על הציבור מפני אלה שפוגעים בסביבה שלא כדין, על פני האינטרס של בעלי המשאית^[1]
9. שורת ההיגיון והפסיקה מחייבים הגשמת עילת הבטחת החילוט באמצעות מתן תנאי ערובה המקיים מתאם עם ערכו הכלכלי של הנכס^[2]
10. בהתאם לכך, התנאים שנקבעו בפסיקה לצורך שחרורו של רכב שנתפס על ידי המשטרה - בשלב הביניים ועד להכרעה סופית בתיק העיקרי - כוללים הפקדה במזומן שנעה בין 25% לבין 30% מערך הרכב, התחייבות עצמית, הטלת עיקול על הרכב ועריכת פוליסת ביטוח מקיף תוך רישומה של המדינה כמוטב בפוליסה.
11. בית המשפט העליון חזר וקבע לעניין זה כי "סכום הפקדה של כ-30% משווי הרכב הוא סביר"^[3] מאידך, כאשר תכלית התפיסה היא מניעת עבירות נוספות, נקבע כי אין קורלציה מתחייבת בין ערך הנכס התפוס לבין גובה הערבות הכספית הנדרשת כתנאי לשחרורו.
12. מובן כי בדומה לענייני מעצרים ושחרורים על בית המשפט לשקול כל מקרה לנסיבותיו. הגבלת שיקול דעתו של בית המשפט עלולה לפגוע בעיקרון "התפירה הידנית"^[4] שנקבע לעניין הליכי ביניים פליליים.
13. על בית המשפט להביא בחשבון את מכלול הנסיבות הרלבנטיות. בין השאר עליו לשקול את עוצמת החשש לשימוש בחפץ לצורך ביצוע עבירה עתידית; את דבר קיומן של הרשעות קודמות של בעל המשאית התפוסה בעבירות הרלבנטיות, היוצרת מעין "מועדות"; כמו גם את משך הזמן בו מוחזק התפוס בידי המשטרה.
14. בעניינו שווי המשאית הוכח בקירוב בלבד באמצעות מחירון (ללא המנוף) וללא חו"ד שמאי ובית המשפט מעמיד אותו לצורך הדיון ולשם הזהירות על 400,000 ₪ ולבעלי השליטה במשאית לא הוצגו הרשעות קודמות. מנגד המדובר בשפיכה בקרקע פרטית שבה יסדו המבקשים אתר ריכוז פסולת ללא היתר, המצויה באזור "גאיות אום טובא" האתר מקיים את יסוד המועדות.
15. באיזון בין השיקולים מורה בית המשפט על שחרור המשאית בתנאים הבאים :
- א. אחד המבקשים יחתום במזכירות בית המשפט על התחייבות עצמית על סך 150,000 ₪, במסגרתה יתחייב להעמיד את המשאית לרשות המשיבה, ככל שתיתן החלטה שיפוטית המורה לו לעשות כן, ולהימנע, בין בעצמו ובין באמצעות אחרים מטעמו, מביצוע עבירה כלשהי על הוראות חוק שמירת הניקיון תוך שימוש במשאית כלשהי;
- ב. בנוסף, יחתם כתב ערבות צד ג' על סך 50,000 ₪ להבטחת קיומה של ההתחייבות האמורה ויתר התנאים המפורטים בהחלטה זו; כתב הערבות יהיה מאת אדם בעל הכנסה חודשים בגובה השכר הממוצע במשק לפחות והוכחת הכנסה בכתב תצורף לתיק יחד עם צילום ת.ז.

ג. המבקש יפקיד כערבון בקופת בית המשפט סך של 60,000 ₪ או ערבות בנקאית אוטונומית תחתיו, בלתי מוגבלת בזמן ולטובת המדינה, להבטחת קיום התנאים האמורים;
ד. תשלום הוצאות במגרש במסגרת מימון ביניים.
ה. המבקש ימציא למשיבה פוליסת ביטוח מקיף למשאית בגין מלוא ערכה. בפוליסה תהיה הוראה שהמדינה תהיה מוטב יחיד ובלתי חוזר. הפוליסה תחודש מעת לעת עד למתן החלטה אחרת;
ו. המבקש ימציא אישור ממשרד הרישוי למשיבה בדבר רישום עיקול של המשאית לטובת המדינה;
ז. נאסר על המבקש להעביר את המשאית לצד ג', בין בדרך של מכירה ובין בדרך אחרת;
ח. המבקש יעמיד את המשאית לרשות המשיבה ככל שיימסר לו צו כדין לעשות כן.
ט. הבקשה לפסילה על תנאי של הנהג נדחית - בהעדר התראה וזכות טיעון לנהג.
13. זכות לנקיטת הליכי ערעור על פי הקבוע בסעיפים 36-42 לפקודת סדר הדין הפלילי ובמועדים הקבועים בחוק. ניתנה היום, ג' טבת תשפ"ה, 03 ינואר 2025, שעה 16:10 בהעדר הצדדים.

[[1] (רע"פ 10301/07 עודה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (13.12.07); רע"פ 9747/08 תחריר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (20.11.08); רע"פ 6990/10 דדון חזי וציון 1992 בע"מ נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] 0; רע"פ 607/11 ע. אלחי דאוד עבודות עפר ופיתוח בע"מ נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (24.3.11); רע"פ 6292/10 הובלות עבוד בע"מ נ' המשטרה הירוקה המדור לאיכות הסביבה [פורסם בנבו] (5.10.10); בש"פ 4180/11 מ.ג.ש מיכאל עבודות בטון ופיתוח בע"מ נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (10.6.11); רע"פ 8478/10 אליאס נ' מדינת ישראל - המשרד להגנת הסביבה [פורסם בנבו] (24.11.10). ה"ת (רמ') 23288-02-13 גיען נ' המשטרה הירוקה [פורסם בנבו] (25.2.13) ה"ת 51620-01-16 אזברגה נ' משטרה ירוקה (פורסם בנבו)).
[2] בש"פ 8009/07 מ.ג.ש מיכאל עבודות בטון ופיתוח בע"מ נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (14.2.08); בש"פ 9469/09

זיאדנה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (3.12.09).

[3] (בש"פ 5951/11 ורוחובסקי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (25.8.11), פסקה ט'; בש"פ 3616/11 זגורי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (24.5.11) והאסמכתאות הנזכרות שם; עניין מגדיש הנ"ל; מ"ת (רמ') 16302-11-11 זיתון נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (19.6.12)).

[4] בש"פ 2270-06 חאלד אל עילווי נ' מדינת ישראל, פ"ד סא (3) 74